

Miljö- och hälsoskyddsnämnden

Tid: Torsdag den 19 mars 2026 kl. 13.00-15.50

Plats: Kommunstyrelsens sammanträdesrum

Beslutande

Andreas Sjögren (S), ordförande
Julia Algotsson (C)
Anna Bengtsson (S)
Dennis Larsson (S)
Elin Nejne (S)
Jari Prosi (S)
Mikael Thyni (M)
Gabriel Farrysson (M), §§ 30–31, 33–34, 36–42
Mats Granath (M), ersättare för Gabriel Farrysson (M), §§ 32, 35
Mattias Nilsson (V)
Simon Mattson (MP), 30–32, 34–42
Petter Steiner (MP), ersättare för Simon Mattson (MP), § 33
Emil Bayat (L)

Övriga deltagare

Se sida 2.

Utses att justera

Julia Algotsson (C)

Sekreterare

Digital signatur §§ 30, 32–34, 36–42
Ulrika Lindström

Ordförande

Digital signatur
Andreas Sjögren

Justerande

Digital signatur
Julia Algotsson

BEVIS

Justerat protokoll har offentliggjorts genom anslag

Organ Miljö- och hälsoskyddsnämnden
Sammanträdesdatum 2026-03-19

Anslaget har satts upp 2026-03-26
Anslaget tas ner 2026-04-17
Förvaringsplats: Umeå kommun/Miljö- och hälsoskydd

Underskrift *Digital signatur*
Ulrika Lindström

Övriga deltagare

Ej tjänstgörande ersättare

Anna Forss (S)
Evelyn Ångqvist (S)
Robin Sandström (S)
Mats Granath (M), §§ 30–31, 33–34, 36–42
Josefin Gustafsson (M)
Hans Modig (M)
Åsa Bäckström (-)(V), §§ 30–34, 36–42
Stefan Boström (C)
Petter Steiner (MP), §§ 30–32, 34–42

Tjänstepersoner

Rune Brandt, stadsbyggnadsdirektör
Ulrika Lindström, nämndsekreterare
Fredrik Hedlund, miljö- och hälsoskyddschef, §§ 30–31
Cecilia Vollan Johansson, alkohol- och tobakshandläggare, § 33
Johan Bäckman, miljöplanerare, § 34
Carolín Lindh, enhetschef miljöutveckling, § 34
Nils Gilenstam, enhetschef miljöskydd, §§ 34–36
Sabine Olsson, miljöinspektör, § 36
Petra Thilman, enhetschef livsmedel, serveringstillstånd och privatekonomi, § 38

§ 30**Information från förvaltningschefen****Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att lägga informationen till handlingarna.

Ärendebeskrivning

Rune Brandt informerar om följande:

- Ekonomisk uppföljning
- Revidering delegationsordning
- Befolkningsutveckling
- Systematiskt arbetsmiljöarbete
- Lönesamtal

§ 32

Ärendenr: 2026-382

**Stadigvarande serveringstillstånd till slutet sällskap -
Köksmästaren i Matstudion****Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att bevilja Köksmästare Jon Ahlman AB, 559102-1745, stadigvarande tillstånd att servera starköl, vin, spritdrycker och annan jäst alkoholdryck till slutet sällskap vid Köksmästaren i Matstudion, Björnvägen 15D, 906 40 Umeå.

Serveringstillståndet gäller året runt alla dagar 12.00–00.00 i det utrymme som i ansökningshandlingarna markerats som serveringslokal.

Antalet personer som samtidigt får vistas i lokalen är 48 stycken.

Beslutet meddelas med stöd av 8 kap. 2 § alkohollagen (2010:1622).

Ärendebeskrivning

Köksmästare Jon Ahlman AB har den 24 januari 2026 ansökt om tillstånd enligt 8 kap. 2 § alkohollagen (2010:1622) att servera starköl, vin, spritdrycker och annan jäst alkoholdryck till slutet sällskap, kl. 12.00-00.00 vid Köksmästaren i Matstudion, Björnvägen 15D, 906 40 Umeå.

Miljö- och hälsoskyddsnämnden har utrett ansökan genom remissförfarande, inhämtande av uppgifter, granskning av uppgifter och platsbesök.

Motivering

Miljö- och hälsoskyddsnämnden bedömer mot bakgrund av ansökan, inkomna uppgifter, platsbesök och yttranden att sökanden uppfyller alkohollagens krav och att serveringstillstånd kan meddelas.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-03-04
Utredning 2026-03-04
Planritning, 2026-02-02

Beredningsansvariga

Ida-Maria Hallberg, Alkohol- och tobakshandläggare

Beslutet ska skickas till

Umeå kommun, Miljö- och hälsoskydd MHS
Länsstyrelsen i Västerbotten
Polismyndigheten
Folkhälsomyndigheten
Umeåregionens brandförsvär

§ 33

Ärendenr: 2025-5452

Yttrande i mål 351-26 gällande överklagande av beslut om avslag på ansökan att bedriva detaljhandel med tobaksvaror**Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att yrka att överklagan avslås och lämnar yttrande enligt nedan.

Reservation

Julia Algotsson (C) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Mikael Thyni (M) reserverar sig mot beslutet.

Ärendebeskrivning

Sörfors Handel AB har den 7 oktober 2025 ansökt om tillstånd enligt 5 kap 1 § lag om tobak och liknande produkter (2018:2088) att sälja tobak vid 24Food Sörfors, Sörfors 167 Umeå.

Den 29 januari 2026 beslutade miljö- och hälsoskyddsnämnden att avslå ansökan att bedriva detaljhandel med tobaksvaror med hänvisningen att Sörfors Handel AB inte visat att egenkontrollprogrammet innehåller de rutiner som krävs för att säkerställa att egenkontrollen uppfylls, samt att ålderskontrollen inte sker på ett tillfredställande sätt. Vidare har bolaget inte visat att de uppfyller personlig och ekonomisk lämplighet.

Den 25 februari 2026 överklagade Sörfors Handel AB beslutet.

Yttrande**Nämndens handläggning**

Sörfors Handel AB (Bolaget) uppger i överklagan att brister så som att Bolagets namn inte framgår i egenkontrollprogram samt att vissa länkar i egenkontrollprogrammet inte går att följa, enkelt kunnat avhjälpas om nämnden hade begärt in kompletteringar.

Nämnden vill förtydliga att Bolaget har informerats om angivna brister vid flera tillfällen men trots detta inte inkommit med kompletteringar. Informationen har förmedlats vid samtal den 11 november 2025 samt i mejl den 21 november 2025 där nämnden förklarar att bolaget behöver komplettera egenkontrollen med Bolagets namn. Vidare informerar nämnden i samma mejl att länkar i Bolagets inskickade egenkontrollprogram inte går att följa. Nämnden hänvisar i mejlet till Folkhälsomyndighetens websida där det tydligt framgår vad ett egenkontrollprogram vid försäljning av tobak ska innehålla. Därav anser nämnden att Bolaget har informerats och har haft en rimlig möjlighet att rätta till nämnda brister som anges i

överklagan. För det fall att domstolen dock ändå skulle finna att nämnden brustit i sin handläggning har det inte haft någon inverkan på ärendets utgång.

Kontrollmöjligheter

Bolaget uppger att tredjepartsinslag i egenkontrollen är tillåtet samt att nämndens invändning om ID-verifiering via kamera bygger på spekulation samt att det inte finns något generellt lagkrav som utesluter att en ID-handling kan kontrolleras genom bild/film.

Nämnden vidhåller att redovisad ålderskontroll i egenkontrollprogrammet inte uppfyller kraven i enlighet med lagen, förarbeten eller prejudicerande domar i tillräcklig utsträckning att tillstånd kan meddelas. Nämnden anser att den redovisade ålderskontrollen inte kan ersätta en ålderskontroll som sker vid ett fysiskt möte i butiken eller postombud och därför inte kan anses som tillräckligt säker.

Nämnden vill lyfta kammarrättens dom i Stockholms kommun, mål nr. 4205-25, där försäljningstillståndet återkallades på grund av att ålderskontrollen inte efterlevdes på ett tillfredställande sätt. Kammarrätten bedömde att det är tekniskt möjligt för en myndig person att ha flera BankID samt att det är möjligt att dela dessa med andra och att det inte är möjligt att kontrollera en persons ålder med BankID på samma sätt som vid ett fysiskt möte. Nämnden anser att det av domen kan konstateras att det finns flera osäkerhetsfaktorer när ålderskontrollen lämnas över till annan aktör.

Bolaget menar att nämndens bedömning om att langning är svårare att upptäcka är orgrundad. Nämnden vidhåller bedömningen som korrekt.

Bolaget hävdar att nämndens uttalande om att avsaknaden av avtal mellan Bolaget och tredje part som utför ålderskontrollen är ologisk och saknar processuell grund. Nämnden vidhåller att möjligheten för nämnden att utöva erforderlig tillsyn skulle försvåras om ens vara möjlig när ålderskontrollen sker på annan ort i en annan kommun.

Det avtal som Bolaget lämnat in i ansökan avser ett Franchiseavtal mellan Bolaget och 24Food i Örebro AB och har ingen, vad nämnden kan se koppling till försäljning av tobak. När nämnden söker på 24Food i Örebro ABs organisationsnummer framgår det att aktiebolaget heter 24Food Sverige AB.

I dokumentet i ansökan "fördjupad egenkontrollprogram" anger Bolaget följande; *"24Food i Sverige AB som är systemleverantör har anställningsavtal med de personerna sköter ålderskontrollen. I stället hänvisar vi här till avtalet mellan 24Food i Sverige AB och Sörfors Handel AB Avtalet reglerar tobaksskåpet och systemet. Notera att avtalet inte påverkar det juridiska ansvaret som en butiks support har vid ålderkontroll. Då ansvaret är personligt."*

Bolaget har i samma dokument hänvisat till att det finns visst stöd för att utlämnandet av en tobaksvara kan utgöra ett självständigt moment. Nämnden vill lyfta att Bolaget

inte kan lämna över ansvaret till butikssupporten (24Food Sverige ABs personal som utför ålderskontrollen) med hänvisning till lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter, 10 kap. 2 § andra stycket där det framgår att det förekommer straffansvar för den som säljer eller lämnar ut tobaksvaror.

Bolaget påstår att ålderskontroll som sker av tredje part inte skulle försämra Bolagets egen möjlighet att upptäcka brister och felaktigheter i egenkontrollen. Nämnden håller inte med Bolaget och hänvisar till Kammarrätten i Sundsvalls dom den 17 december 2020, mål nr. 2752–20, där Kammarrätten konstaterar det motsatta. I domen framgår även att det finns svårigheter angående en tillsynsmyndighets möjlighet att utöva tillsyn av verksamhetens egenkontroll och ålderskontroll när kontrollen sker av tredje part, om än i detta fall, i samma ort.

Information och stöd till personal

Bolaget menar att påstående om bristande stöd/utbildning till personal saknar underlag. Nämnden vill framföra att Bolaget i egenkontrollprogrammet uppger följande;

”Butikssupporten utbildas av 24Food i Sverige AB när det kommer till ålderskontrollen, utbildningen sker vid nyanställning samt en gång per halvår. I det fall då lagar, bestämmelser eller rekommendationer ändras så genomförs en ny utbildning oberoende av om det gått ett halvår. Butikschefen Ludvig Essebro ansvarar för att utbilda butikspersonalen i dom momenten som sker fysiskt i butiken.”

”Länkar i egenkontrollprogrammet ska läsas en gång per kvartal innan butikssupport påbörjar sitt skift. Har du som butikssupport en fråga som du anser kan riskera att lagbestämelse eller regel kan komma att brytas skall systemet stängas ner. Anser du att ärendet är akut så kan du kontakta skåpsleverantören för rådgivning. ”

Nämnden konstaterar att Bolaget inte själva utbildar butikssupporten i lagen (2018:2088) om tobak och liknande produkter samt anslutande föreskrifter. Eftersom länkar i egenkontrollprogrammet inte går att följa finns en viss osäkerhet i om butikssupporten får all den information som Bolaget vill förmedla i sitt egenkontrollprogram. Nämnden förklarar att det av inskickat egenkontrollprogram inte går att försäkra sig om att butikssupporten får den information och stöd som behövs för att utföra ålderskontrollen på ett erforderligt sätt.

Ekonomisk lämplighet

Det underlag som Bolaget redovisat har inte visat att det finns förutsättningar för att bevilja tillstånd att bedriva detaljhandel med tobaksvaror. Nämnden anser inte heller att det funnits brister i handläggningen som påverkat ärendets utgång. Nämnden yrkar därför att överklagandet ska avslås.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2026-03-05

Överklagan, 2026-02-26

Beredningsansvariga

Cecilia Vollan Johansson, Alkohol- och tobakshandläggare

Yrkanden på sammanträdet

Julia Algotsson (C) yrkar avslag till tjänsteskrivelsen med föreslaget yttrande.

Andreas Sjögren (S) yrkar bifall till tjänsteskrivelsen.

Beslutsgång

Ordförande ställer Algotssons (C) yrkandet om avslag till tjänsteskrivelsen mot eget yrkande om bifall och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen.

Beslutet ska skickas till

Förvaltningsrätten i Umeå

§ 34

Ärendenr: 2025-6610

Motion: 41/2025: Inför hyggesfritt skogsbruk i kommunens skogar; Bore Sköld (V)**Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden föreslår Kommunfullmäktige att besluta att avslå *Motion 41/2025 inför hyggesfritt skogsbruk i kommunens skogar* utifrån nedanstående resonemang.

Reservation

Mattias Nilsson (V) reserverar sig mot beslutet till förmån för eget yrkande.

Miljö- och hälsoskyddsnämndens yttrande

Utifrån motionens yrkanden:

1. Nämnden anser att fokus bör läggas på den skogsbruksplan som är under framtagande. I den presenteras förslag som kan ses som ett rimligt första steg i riktningen mot ett skogsbruk som sköts med hyggesfria eller till natur- och sociala värden mer hänsynstagande metoder. Nämnden anser också att en förändring av inriktningen på skötseln av skogsinnehavet bör tas genom politiskt beslutad revidering av befintliga inriktningsmål för Umeå kommuns markreserv, i och med att en skogsbruksplan inte är politiskt beslutad utan är att se som ett register över skogliga beståndsdata.
2. Skogsbruksplanens målklasser bedöms vara ett tillräckligt verktyg för att områden med höga naturvärden ska bevaras. Reservatsbildning av större sammanhängande områden med höga naturvärden är positivt.
3. Nämnden anser att denna långtgående vägledning och stöd inte ligger inom nämndens grunduppdrag, men ser positivt på att kommunen kan erbjuda tillgång till visningsskogar.

Ärendebeskrivning

Ett fördjupat resonemang utifrån de tre yrkanden som lagts fram av Bore Sköld (V) i motion 41/2025, *Inför hyggesfritt skogsbruk i kommunens skogar* följer nedan:

1. *Att Umeå kommun inför en skogsbruksplan baserad på hyggesfritt kontinuitetsskogsbruk för hela sin kommunägda skogsmark, med ökad andel löv- och blandskogar och främjande av naturlig föryngring.*

Gällande inriktningsmål för kommunens markreserv delar mycket riktigt in skogsinnehavet i tätortsnära skogar och skogar som ska skötas för produktion. För produktionsskogen finns ett avkastningskrav, och en långsiktig avverkningsnivå på 80 % av tillväxten. Ett krav är också att väl beprövade och kända metoder ska användas på dessa områden. Inget strikt hinder finns därför att använda vissa typer av hyggesfritt skogsbruk, även om trakthyggesbruket anses betydligt mer beprövat. Inriktningsmålet specificerar också att den skogliga skötseln ska baseras på en aktuell skogsbruksplan. Inom konventionell skogsbruksplanering delas skogsmarken in i avdelningar där varje avdelning har ett antal beståndsegenskaper, bland annat ålder och virkesvolym, men också egenskaper kopplade till vegetationstyp, markförhållanden och liknande. Avvägningen mellan produktion och naturvård görs genom att dela upp skogsinnehavet i fyra olika målklasser; PG – produktion med generella naturhänsyn; K – Kombinerade mål; NS – Naturvård med skötsel; samt NO – naturvård orört. En konventionell skogsbruksplan är framför allt upplagd för att ge lämpligt underlag till de förhållanden som gäller för trakthyggesbruket, där åtgärder tydlig kopplas till volymer, åldrar och liknande. Även hyggesfria metoder som exempelvis överhållen skärm är väl anpassade till modellen. I den skogsbruksplan som är under framtagande har särskild hänsyn tagits till de områden som ligger bostadsnära, inom översiktsplanens gröna korridorer och friluftsområden, eller där uppgifter visar på skoglig kontinuitet. I de fall berörda avdelningar inte har målklass NO/NS så är de generellt K – kombinerat mål vilket innebär att de ska skötas för att bevara de specificerade värdena på platsen.

Utifrån motionens inriktning så definieras hyggesfritt skogsbruk som skogs som sköts med selektiv avverkning. Används denna snävare definition så innebär det att andelen sekundära trädslag kommer att öka inom innehavet, för Umeås del så innebär detta gran. Selektiv avverkning är sämre anpassad till att bidra till ökade inslag av lövträd och brukande av tallskog. Oavsett hyggesfri modell så är det viktigt att prioritera mark som möjliggör god naturlig föryngring, framför allt där det råder god markaktivitet eller på torrare marker. Friska och fuktiga marker av låg eller medelhög bonitet är generellt svårare att föryngra naturligt utan markberedning, något som inte är praktiskt görbart för områden som sköts med selektiva metoder. Används däremot även olika typer av skärmskogsbruk ökar möjligheterna till naturlig föryngring. Hyggesfria metoder kan användas för att producera kvalitetsvirke, genom en långsiktig skötsel inriktad på att skapa skogar med äldre, kvalitativa träd. En inriktning på att använda selektiva metoder anses vara väl begränsande. Vissa bestånd är svåra att ställa om till denna typ av skogsbruk, exempelvis högstammiga vindkänsliga bestånd. En omställning kan här innebära att helt börja om ifrån plantskog. Skog inom områden som är utpekade för exploatering enligt översiktsplan där inga naturvärden eller sociala värden finns är inte heller orimliga att bruka enligt trakthyggesmodellen. Sammantaget bör fokus läggas på att börja med använda den skogsbruksplan som är under framtagande, och att inte heller helt begränsa de hyggesfria metoderna till enbart selektiva avverkningar. På så vis

bygger vi upp skötselkunskaperna rörande hyggesfria metoder samtidigt som de mest prioriterade skogarna sköts med hänsyn till naturvärden, social värden och skoglig kontinuitet.

- 2. Att skogar med höga naturvärden undantas från brukande och skyddas långsiktigt.*

Enligt metodiken för framtagande av skogsbruksplanen och indelningen av skogen i olika målklasser (se ovanstående punkt) så ska områden med höga naturvärden utgöras av NO- eller NS-bestånd, beroende på om skötselåtgärder krävs för att vidmakthåll eller stärka naturvärdena på platsen, eller om friutveckling syftar till att upprätthålla eller förstärka naturvärdena. Utöver dessa områden så används målklassen K för att fånga upp områden när naturvärdet inte uppnår en hög nivå, men där det finns ekologiska värden som behöver särskild hänsyn. Här inryms till exempel kontinuitetsskogar där vi söker att bevara en skoglig kontinuitet, främst genom olika typer av hyggesfria metoder. I många fall utgörs skogar med höga naturvärden av mindre områden som inte lämpar sig för reservatsbildning. När det rör sig om sammanhängande områden med höga naturvärden så är det positivt att dessa avsätts som naturreservat. Ett exempel på ett sådant lämpligt område är Kläppudden vid Norrmjöle.

- 3. Att Umeå kommun utreder former för stöd till privata skogsägare som vill ställa om till hyggesfritt skogsbruk, exempelvis genom rådgivning, kursverksamhet eller samverkansinsatser.*

Nämnden anser att denna långtgående vägledning och stöd inte ligger inom vårt grunduppdrag. I och med kommunens stora skogsinnehav och möjligheter att bedriva ett varierat skogsbruk utifrån olika mål och förutsättningar så finns dock möjlighet ge skogsägare i regionen inblick i olika metoder och skötselåtgärder genom att erbjuda tillgång till visningsskogar. Kommunens samverkansavtal med Sveriges lantbruksuniversitet är en fördel i att bedriva en vetenskapligt grundad försöksverksamhet.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse, 2026-03-05

Motion till Umeå kommunfullmäktige – Inför hyggesfritt skogsbruk i kommunens skogar

Underlaget till själva ärendet, 2025-11-13

Beredningsansvariga

Johan Bäckman, miljöplanerare

Yrkanden på sammanträdet

Mattias Nilsson (V) yrkar att tjänsteskrivelsen avslås, och att Miljö och Hälsoskyddsnämnden anser att motionen bör bifallas i kommunfullmäktige.

Motivering:

Skogsvårdsstyrelsen skriver i sin rapport (2026/07) Biologisk mångfald i skogen: "Tillståndet för den biologiska mångfalden i Sveriges skogar är allvarligt. Ett stort antal skogslevande arter är hotade, främst till följd av förlust av livsmiljöer, fragmentering och brist på skoglig kontinuitet. Bakomliggande orsaker är bland annat ett långvarigt, storskaligt trakthyggesbruk med begränsad miljöhänsyn, minskad brandfrekvens, dikning, upphörd hävd och igenväxning."

Det är därför viktigt att Umeå kommun gör sin del för att främja biologisk mångfald i våra skogar. Vi måste vara tydlig med vilken inriktning Umeå kommuns skogsbruk ska ha och bör således bifalla motionen.

Julia Algotsson (C), Mikael Thyni (M) och Andreas Sjögren (S) yrkar bifall till tjänsteskrivelsen.

Simon Mattsson (MP) och Dennis Larsson (S) ställer sig bakom Nilssons (V) yrkande om bifall till motionen.

Beslutsgång

Ordförande ställer de två förslagen mot varandra och finner att nämnden beslutar att bifalla tjänsteskrivelsen

Omröstning begärs.

Godkänd omröstningsordning är "Ja" för bifall till tjänsteskrivelsen och "Nej" för bifall till motionen.

Omröstningsresultat

Med 8 ja-röster mot 3 nej-röster beslutar nämnden att bifalla tjänsteskrivelsen.

	Ja	Nej
Andreas Sjögren (S)	X	
Julia Algotsson (C)	X	
Anna Bengtsson (S)	X	
Dennis Larsson (S)		X
Elin Nejne	X	
Jari Prosi (S)	X	
Mikael Thyni (M)	X	
Gabriel Farrysson (M)	X	
Mattias Nilsson (V)		X
Simon Mattsson (MP)		X
Emil Bayat (L)	X	

Beslutet ska skickas till

Kommunstyrelsens diarium: (ksdiarium@umea.se)

§ 36

Ärendenr: 2026-670

Yttrande över Naturvårdsverkets riktlinjer för hantering och användning av bergmaterial med naturligt förhöjda halter av sulfid och arsenik i bygg- och anläggningsprojekt**Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att lämna nedanstående synpunkter på remissen

Yttrande

Miljö- och hälsoskyddsnämnden ser positivt på att Naturvårdsverket har tagit fram riktlinjer för sulfidförande berg och anser att det är viktigt att riktlinjerna är så tydliga och konkreta som möjligt.

Nämnden hade gärna sett fler exempel, särskilt gällande bedömning av biprodukter. Exempel som efterfrågas är:

- Ett exempel där berg (materialkategori 3) uppstår i ett anläggningsprojekt och används i en tunnel där grundvatten leds bort.
- Ett projekt där berg (materialkategori 3) saknar avsättning inom projektet och därför körs till en avfallsbehandlingsanläggning för neutralisering. Anläggningen avser att använda de behandlade massorna som fyllnadsmaterial, men utan att kunna ange när detta kommer att ske. Mängderna är stora, cirka 100 000 ton.

Nämnden ser även behov av fler exempel där berg tydligt ska betraktas som avfall enligt Naturvårdsverkets bedömning, gärna inklusive exempel som berör användning i känsliga områden.

Det ställs viktiga krav på att den verksamhet där entreprenadberget uppkommer ska genomföra en riskbedömning. I dagsläget får dock nämnden ingen information om sprängningar som genomförs i kommunen. Endast sprängningar inom detaljplanelagt område är tillståndspliktiga, och Polismyndigheten är då prövningsmyndighet.

Nämnden delges i nuläget inte dessa ärenden eftersom vi inte är remissinstans, men detta skulle kunna lösas genom dialog med Polismyndigheten.

En fråga är om detta bör prioriteras, eftersom Naturvårdsverket menar att kommunerna ska prioritera tillsyn på större projekt där stora mängder berg uppkommer. Sådana projekt bedöms vara ovanliga i vår kommun, och nämnden befarar att riktlinjerna därmed sällan kommer att tillämpas.

Enligt riktlinjerna får berg i materialkategori 1 (inte syrabildande) användas utan specifika krav. I känsliga områden kan dock en platsspecifik bedömning krävas. Detta kan uppfattas som motsägelsefullt eftersom det tycks innebära att mycket stora mängder kan användas, även under grundvattenytan, men att användningen samtidigt kan avrådas i känsliga områden.

För materialkategori 2 (syrabildande med låg kapacitet) bör användningen begränsas till områden ovanför grundvattenytan och i packade konstruktioner. Nämnden efterfrågar en tydligare definition av vad som avses med packade konstruktioner och om detta till exempel omfattar grusvägar eller grusade lagringsytor som inte asfalteras.

Nämnden vill också uppmärksamma Naturvårdsverket på att numreringen i avsnitt 3.3 i dokumentet 'Riktlinjer för resurseffektiv hantering av entreprenadberg från bygg- och anläggningsprojekt' inte stämmer. Första underrubriken bör vara 3.3.1 i stället för 3.1.1.

Ärendebeskrivning

Naturvårdsverket har fått i uppdrag att ta fram riktlinjer för hur massor med naturligt förhöjda halter av skadliga ämnen, särskilt sulfidförande berg och massor med arsenik, ska hanteras på ett resurseffektivt sätt samtidigt som miljö- och hälsorisker hanteras på ett tillfredsställande sätt.

Riktlinjerna omfattar endast entreprenadberg i bygg- och anläggningsprojekt och gäller inte bergmaterialprodukter från täktverksamhet.

Riktlinjerna riktar sig i första hand till:

1. kommunernas miljökontor
2. länsstyrelser som bedriver tillsyn och prövar miljöfarliga verksamheter

Dessa myndigheter kan med stöd av riktlinjerna ställa krav på verksamhetsutövare.

Konsekvenserna bedöms bli att antalet anmälningar och tillståndsprövningar minskar, men att behovet av egeninitierad tillsyn kan öka.

Naturvårdsverket föreslår även att SGU ska kartlägga och undersöka berggrunden i lågmineraliserade områden, med särskilt fokus på byggintensiva regioner såsom Stockholmsområdet.

Riktlinjerna i korthet

Riktlinjerna är Naturvårdsverkets samlade bedömning av hur riskerna med entreprenadberg ska bedömas.

Hanteringen delas in i tre steg:

1. Verksamheten där entreprenadberget uppkommit
2. Verksamhetsutövare som hanterar och bearbetar berget
3. Verksamhetsutövare som använder berget

Riskbedömningen ska väga samman:

- platsens och konstruktionens egenskaper
- mängden bergmaterial
- materialets egenskaper
- kornstorleksfördelning

Ambitionsnivå och strategi ska anpassas efter projektets storlek.

För att underlätta bedömningen delas materialet in i tre materialkategorier som indikerar lämplig användning.

Riktlinjerna innehåller även en genomgång av de fyra kriterier som måste uppfyllas för att entreprenadberg ska bedömas som biprodukt, samt tre exempel som visar vilket underlag som krävs och hur bedömningen kan göras.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-03-04

Skrivelse Riktlinjer för resurseffektiv hantering av schaktmassor, 2026-02-11

Riktlinjer för resurseffektiv hantering av entreprenadberg från bygg- och anläggningsprojekt, 2026-02-11

Remissiv, 2026-02-05

Beredningsansvariga

Sabine Olsson, miljöinspektör

Beslutet ska skickas till

Naturvårdsverket, registrator@naturvardsverket.se (ange diarienummer NV-09028-24)
ksdiarium@umea.se (ange diarienummer KS-2026/00199)

§ 37

Ärendenr: 2026-1172

Taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att ärendet flyttas fram till nästa sammanträde.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse 2026-03-05

Förslag till taxa för tillsyn och prövning enligt alkohollagen, inklusive bilaga 1, med förslag till ändringar markerade

Beredningsansvarig

Petra Thilman, Enhetschef Livsmedel, Serveringstillstånd och Privatekonomi

§ 38

Ärendenr: 2026-949

Sammanträdestider 2027, Miljö- och hälsoskyddsnämnden**Beslut**

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att

1. sammanträden med miljö- och hälsoskyddsnämnden under 2027 hålls följande datum:
 - 21 januari
 - 18 februari
 - 18 mars
 - 22 april
 - 20 maj
 - 17 juni
 - 26 augusti
 - 23 september
 - 21 oktober
 - 18 november
 - 16 december
2. sammanträdena börjar klockan 13:00

Ärendebeskrivning

Miljö- och hälsoskydd har tagit fram förslag till datum för nämndens sammanträden under 2027

BeslutsunderlagTjänsteskrivelse 2026-02-23
Kalender sammanträdesdatum 2027**Beredningsansvariga**

Ulrika Lindström, nämndsekreterare

§ 39

Ärendenr:2025-7071

Kurser och konferenser

Sveriges Miljökommuners vårmöte, 5–6 maj 2026

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att följande personer ges möjlighet att, med arvode, delta: Andreas Sjögren (S), Anna Forss (S), Josefin Gustafsson (M) och Mattias Nilsson (V)

§ 40

Övriga frågor

Enligt önskemål från Mikael Thyni (M) reder Petra Thilman ut en del frågetecken kring tidigare diskuterat utskick till restauranger med serveringstillstånd.

§ 41

Beslutsförteckning över delegerade ärenden

Beslut

Miljö- och hälsoskyddsnämnden beslutar att godkänna redovisningen av delegerade beslut.

Ärendebeskrivning

Redovisning av ärenden beslutade med stöd av miljö- och hälsoskyddsnämndens delegationsordning.

Beslutsunderlag

Sammanställning av delegationsbeslut för miljö- och hälsoskyddsnämnden 2026-03-19.

Beredningsansvarig

Ulrika Lindström, nämndsekreterare

§ 42

Avslutande av sammanträdet

Ordförande förklarar sammanträdet avslutat